

DANSK

TRINMÅL

Ved at gennemføre det litteraturfaglige forløb inddrages trinmål under Sprog, litteratur og kommunikation samt den internationale dimension i undervisningen. Forløbet sætter fokus på kultur, sprog, fiktions- og fagtekster, litterære udtryksformer, informationssøgning og evnen til at udtrykke sig i billeder, lyd og tekst.

Udvalgte trinmål er:

Sprog, litteratur og kommunikation

– efter 2. klassetrin

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- ✓ udtrykke en begyndende forståelse for samspillet mellem genre, sprog, indhold og situation
- ✓ være opmærksomme på sprog, sprogbrug og sprogrigtighed i egne og andres tekster
- ✓ kende forskellen mellem fiktion og ikke-fiktion og kunne tale med om genre og hovedindhold
- ✓ samtale om litterære tekster og andre udtryksformer ud fra umiddelbar oplevelse og begyndende kendskab til faglige begreber
- ✓ kende genrers og enkelte forfatterskabers særpræg
- ✓ udtrykke sig i billeder, lyd og tekst samt i dramatisk form
- ✓ finde information i trykte og elektroniske medier
- ✓ forstå, at der er mange sprog, og at de rummer forskellige udtryksmuligheder.

Sprog, litteratur og kommunikation

– efter 4. klassetrin

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- ✓ kende betydningen af ord og begreber i hverdagssprog, skønlitteratur og sagprosa
- ✓ udtrykke kendskab til samspillet mellem genre, sprog, indhold og situation
- ✓ forholde sig til sprog, sprogbrug og sprogrigtighed i egne og andres tekster
- ✓ kende og kunne anvende forskellige væsentlige genrer inden for fiktion og ikke-fiktion
- ✓ samtale om tekster og andre udtryksformer ud fra umiddelbar oplevelse, kendskab til faglige begreber og begyndende analytisk forståelse

LÆRERENS FORBEREDELSE

- Læs på forhånd "Fakta om Myanmar" i denne vejledning, og bliv klædt på til at kunne introducere landet og svare på elevernes spørgsmål.
- Læs det indledende afsnit i lærervejledningen om materialets opbygning og brugen af det.
- Undersøg hjemmesiden, og prøv selv at lave en foto-historie under et af temaerne i undervisningsdelen, så du kender systematikken på forhånd.
- Dan dig et overblik over filmene på DVD'en.
- Gennemgå forslag til undervisningsforløb i lærervejledningen, inklusive de foreslåede beskrivelser af aktiviteter og opgaver. Dem finder du i hjemmesidens lærerunivers.
- Inddrag evt. andre faglærere.
- Tilpas undervisningsforløbet efter dit behov.
- Reserver relevante faglokaler og computere.

Forslag til litteraturfagligt undervisningsforløb i dansk

Efter du har lavet selve introduktionen til forløbet, behøver du ikke at gennemføre resten af undervisningsforløbet i præcis den rækkefølge, vi beskriver herunder. Du kan frit sammensætte forløbet og bestemme antallet af aktiviteter, som du vil.

Indimellem læsningen/oplæsningen af elevbogens kapitler kan du fx vælge at vise en Store Nørd-film fra DVD'en eller at lade eleverne lave deres egne fotohistorier på hjemmesiden.

Bemærk, at du på hjemmesidens lærerunivers også finder forslag til lege og en række kreative aktiviteter, som du kan variere undervisningen i dette forløb med.

1. INTRODUKTION

Introducer Myanmar og det forløb, eleverne nu skal igennem.

- Hvor ligger Myanmar? Brug evt.

Google Earth som værktøj.

- Hvad er et u-land, og hvorfor er Myanmar et u-land?
- Hvorfor hedder det Myanmar, når nogle siger Burma, og man kalder indbyggerne burmesere?
- Hvad er Børnenes U-lands-kalender? Når man køber låge-julekalenderen fra DR og Danida, går pengene altid til et u-land. I år går de til Dansk Flygtningehjælps aktiviteter for flygtningebørn i Myanmar.

Vis filmen "Velkommen til Myanmar". Filmen varer ca. ni minutter og tager eleverne med på en rejse fra Myanmar's tidligere hovedstad Yangon og ud til flere små landsbyer i floddeltaet – i det område, hvor elevbogens fortælling foregår. Filmen giver et godt visuelt indtryk af de vilkår, befolkningen – og ikke mindst børnene – lever under i byen og på landet.

Bearbejd film: Spørg eleverne, hvad de særligt lagde mærke til, da de så filmen. Her kan du bringe temaer på bane som fx:

- Alle børn har rettigheder – fx til at gå i skole, til tryghed, til at have et sted at bo, til rent drikkevand. Hvordan er vilkårene for børn i Myanmar og i Danmark?
- Konsekvenserne for børnene af cyklonen Nargis, der nævnes i filmen. Du finder også et kapitel om det i lærervejledningen.
- Børn og arbejde. Mange børn i Myanmar hjælper til derhjemme. Hvorfor gør de det? Hjælper I til derhjemme?

2. INTRODUKTION TIL ”OPDAG MYANMAR”

Vis eleverne hjemmesiden på en elektronisk tavle eller lignende. Hvad kan man finde her på ”Opdag Myanmar”? Vis nogle af elementerne på siden, fx en portrætfilm, billedserien ”I landsbyen” eller infografikken ”Fakta om Myanmar”. Du kan også sætte eleverne til selv at gå på opdagelse. På hjemmesidens lærerside finder du en brugsklar opgavebeskrivelse til det:

 Opgaveark 01:
Tag på opdagelse i Myanmar

3. LÆSNING AF ELEVBOKEN

Højtlæsning eller selvlysning af bogens fem kapitler. Stop op undervejs, og læs de små fakta-bokse og billedtekster, der forklarer ukendte begreber og svære ord i teksten – og giver eleverne ekstra viden om landet og børnenes vilkår der. Der kan også opstå gode samtaler

med udgangspunkt i bogens mange billeder og i de tre fabler, som alle har almen-menneskelige og moralske pointer, der også er relevante for de danske børns dagligliv. Sørg for at få samlet op efter hvert kapitel. På hjemmesidens lærerside finder du:

 Opgaveark 02:
Forslag til samtale.

Her finder du ideer til, hvordan du kan spørge ind til elevernes forståelse af handlingen, litteraturpædagogiske aspekter, kristendomskundskab og børns rettigheder.

Du kan også bede eleverne om at lave en lille tegneserie, der giver et referat af handlingen i de enkelte kapitler. Så kan der i stedet tages udgangspunkt i tegningerne, når kapitlet skal samles op.

4. INTRODUKTION TIL AT LAV E FOTOHISTORIER

- Brug den elektroniske tavle eller en projektor til at introducere de tre temaer på hjemmesidens undervisningsdel.
- Lav en fotohistorie sammen med klassen, så de lærer systematikken at kende. Brug panoramaet ”Hvad er anderledes?” under temaet ”Vand og saltmarker” som eksempel.
- Få elevernes input til at skrive tekster til panoramaets hotspots.
- Slut af med at se fotohistorien.
- Vis eleverne, at man altid kan åbne en fotohistorie igen og redigere videre i den.

5. LAV EN FOTOHISTORIE

På hjemmesidens lærerside finder du følgende opgavebeskrivelser, der alle knytter sig til arbejdet med fotohistorier og alle rummer litteraturlæseopgaver og et formidlingsaspekt:

 Opgaveark 03:
Lav et portræt

 Opgaveark 04:
Brug sanserne

 Opgaveark 05:
Genfortælling

Opgaveark 05 skal dog først bruges, når I har læst Rejsen til den gyldne pagode færdig.

6. BRUG AF ELEVBOKENS FAKTASIDER

I elevbogen finder du tre faktasider bagerst. Dem kan eleverne bruge til at finde inspiration og mere viden i, når de skal lave fotohistorier. Tilsvarende står der igennem bogen ordforklaringsbokse med fakta, som eleverne kan bruge til yderligere at forbedre deres fotohistorier. På denne måde skærpes også deres opmærksomhed på forskellene mellem bogens fiktionstekster og fagtekster.

Du kan også bruge elevbogens faktasider i selve undervisningsforløbene:

- Faktasiden om vand kan give supplerende viden i Natur/teknik.
- Faktasiden om børneliv og buddhisme er primært tænkt til det tværfaglige forløb i dansk og kristendomskundskab.

- Faktasiden ”Fortælling - sjove fakta om Myanmar” kan bruges som supplerende læsning.

7. AFSLUTNING PÅ FORLØBET

Det kan være en god idé at slutte et temaforløb af med en form for fest. Her er nogle ideer:

- Hold en fest, hvor I sidder på gulvet og spiser ris, nudler, grøntsager og frugt med pinde eller med fingrene. I kan også lave Myanmar nationalret Mohinga. Du finder opskriften i læreruniverset på hjemmesiden.
- Vis fotohistorierne.
- Hvis eleverne har udført forsøg i natur/teknik, kan eleverne vise dem og fortælle om dem.
- Prøv chinlon: Hvilken gruppe på 5-6 elever kan holde en bold længst i luften? Man kan ikke købe chinlon-bolde i Danmark, men andre lette bolde kan også bruges.
- Leg hanekamp (se forslag under aktiviteter i læreruniverset på hjemmesiden).
- Spil Terra med småsten, som eleverne finder (find reglerne under aktiviteter i læreruniverset på hjemmesiden).
- Lav longier (den traditionelle, burmesiske klædedragt), og tag dem på til festen.
- Mal hinanden med Thanaka – med en lysebrun ansigtsmaling.